

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. maj 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Emilie Glismand
Sagsnr.: 2023-0030-8699
Dok.: 2809898

Besvarelse af spørgsmål nr. 578 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 578 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 578 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at når Sikkerhedsstyrelsen konstaterer ulovligt salg af nikotinprodukter, eksempelvis såkaldte puffbars, i kiosker mv. indstiller styrelsen til politiet, at der gives en bøde, og vil ministeren i den forbindelse oversende en opgørelse opdelt månedsvis over de sidste fire år over, hvor mange bøder der er givet, bødernes gennemsnitlige størrelse og andelen af bøder der er betalt til tiden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Erhvervsministeriet, der har oplyst følgende:

”Sikkerhedsstyrelsen kan bekræfte, at når styrelsen konstaterer ulovlig markedsføring af et nikotinprodukt, foretages der politianmeldelse af den fysiske eller juridiske person, der har markedsført produkterne, såfremt der i reglerne er et direkte strafansvar for den, der markedsfører. Er der i lovgivningen fastsat krav, som omvendt er rettet mod fabrikant og importør (f.eks. at produktet skal være anmeldt til Sikkerhedsstyrelsen), vil den pågældende kiosk m.v., som har markedsført produktet få et forbud mod at markedsføre det. Finder Sikkerhedsstyrelsen efterfølgende, at det pågældende produkt igen markedsføres, vil parten blive politianmeldt for overtrædelse af forbuddet.

Dette gælder både fysiske tilsyn og onlinetilsyn, ligesom det gælder både danske og udenlandske parter.

Der findes en række forskellige nikotinprodukter, som er reguleret både i lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v. For så vidt angår markedsføring af ulovlige elektroniske engangscigaretter (omtalt som puffbars) er disse produkter underlagt et totalforbud. Overtrædelse af forbuddet medfører en politianmeldelse med en bødeindstilling, uanset hvem der markedsfører produkterne.”

Justitsministeriet har desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Når politi og anklagemyndighed modtager anmeldelser fra Sikkerhedsstyrelsen om sager vedrørende ulovlig markedsføring og/eller salg af tobak, herunder puffbars, vil anmeldelsen i udgangspunktet indeholde en indstilling til bødens størrelse i den aktuelle sag.

Rigsadvokaten har trukket oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) om antallet af fældende afgørelser. Når man trækker data fra Kriminalregisteret, sker det via en gerningskode, som er oprettet i politiets journaliseringssystem (POLSAS) i forbindelse med sagens oprettelse. Gerningskoden knytter sig til enten en eller flere lovovertrædelser.

Rigsadvokaten har trukket oplysningerne på gerningskoden ”94128 Tobak, salg t/unge under 18 år.” (POLSAS). Datatrækket i tabel 1 og 2 indeholder oplysninger om bøder vedrørende ulovlig markedsføring og/eller salg af tobak, herunder overtrædelser af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år, lov om elektroniske cigaretter m.v., lov om tobaksvarer m.v.

Det bemærkes, at datatrækket i tabel 1 og 2 fra gerningskoden ”94128 Tobak, salg t/unge under 18 år” således også vedrører andre overtrædelser end salg af tobak til personer under 18 år.

Tabel 1 indeholder oplysninger om antallet af bøder fordelt på hoved- og biforhold. At en overtrædelse er oprettet som et hovedforhold, vil normalt betyde, at forholdet forventes at have størst betydning for strafudmålingen. Oplysningerne i tabel 2 om bødestørrelser er derfor opgjort på baggrund af sager, hvor overtrædelsen vedrørende tobak er hovedforholdet. Det bemærkes, at sagerne kan omfatte flere forhold vedrørende ulovlig markedsføring og/eller salg af tobak.

Da datatrækket indeholder et forholdsvis begrænset antal sager, er det fundet mest hensigtsmæssigt at inddele antallet af bøder pr. år.

Det bemærkes, at opgørelserne kan være forbundet med usikkerhed, hvilket blandt andet skyldes, at opgørelserne er baseret på oplysninger fra Kriminalregisteret, der ikke er et egentligt statistiksystem. Det bemærkes, at Rigsadvokaten har kendskab til i hvert fald tre domme vedrørende snustobak, som er registreret under andre mere generelle gerningskoder:

- I en dom af 1. oktober 2021 (TfK2022.37) idømte landsretten tiltalte en bøde på 50.000 kr. Den tiltalte havde via Den Blå Avis og en hjemmeside markedsført snustobak og forsøgt at indføre ca. 25 kg snustobak fra Sverige med henblik på salg.
- I en dom af 27. august 2019 idømte retten i Esbjerg en indehaver af en kiosk en bøde på 50.000 kr. for at have markedsført 11 forskellige varianter af snustobak. Hos tiltalte blev der konfiskeret 1.283 dåser snustobak.
- I en dom af 11. juni 2019 idømte retten i Esbjerg en indehaver af en kiosk en bøde på 35.000 kr. for at

have markedsført 228 dåser snustobak svarende til 2,28 kg.

Det kan afslutningsvist oplyses, at det ikke er muligt for Rigsadvokaten at trække oplysninger om andelen af bøder, der er blevet betalt rettidigt.

Tabel 1. Antal bøder vedr. tobak fordelt på år og afgørelsestype og hovedforhold/biforhold (opgjort på forhold)

Gerningskode	2019	2020	2021	2022	Total
Tobak, salg t/unge under 18 år Biforhold	-	-	-	2	2
Tobak, salg t/unge under 18 år Hovedforhold	4	12	14	13	43
Total	4	12	14	15	45

Tabel 2. Bødestørrelse for bøder vedr. tobak fordelt på år (opgjort på hovedforhold)

Gerningskode	Bøde	2019	2020	2021	2022	Total
Tobak, salg t/unge under 18 år	1.500-2.000 kr.	1	1	1	-	3
Tobak, salg t/unge under 18 år	5.000-7.500 kr.	2	7	4	1	14
Tobak, salg t/unge under 18 år	10.000-15.000 kr.	1	2	6	12	21
Tobak, salg t/unge under 18 år	20.000-45.000 kr.	-	2	3	-	5
Total		4	12	14	13	43
Gennemsnitlig bødestørrelse. i kr.		6.750	9.125	12.179	9.615	10.047

Bemærkninger til tabel 1 og 2

Data er analyseret på baggrund af Kriminalregistret (KR). Der tages forbehold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages hensyn til rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Grundet efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i KR, anses data først for at være komplet i datatræk foretaget mindst to måneder efter seneste afgørelsesdato.

Tallene er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Alle afgørelser i tabel 1 er bøder (udenrettlige og indenrettlige bøder). Der er ikke idømt andre typer af afgørelser.

I tabel 2 er alle afgørelser inkluderet, dvs. både rene og ikke-rene sager. Det vurderes imidlertid, at de ikke-rene sager består af sager, hvor der er dømt for flere af samme type forhold (dvs. flere forhold vedrørende salg af tobak til unge under 18 år).

Data er opdateret den 3. april 2023.”